

Adonis aestivalis

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Adonis* is afgeleid van de Griekse mythologie. Volgens de legende stierf de jonge jager Adonis, geliefde van de godin Aphrodite, door een everzwijn. Uit zijn bloed, of uit de tranen van Aphrodite, groeide de plant, of een van de soorten uit dit geslacht. De soortaanduiding *aestivalis* is Latijn en betekent 'van de zomer' of 'zomers', wat verwijst naar de bloeitijd van deze plant, in tegenstelling tot de nauw verwante *Adonis vernalis* die in de lente bloeit. In het Nederlands staat de plant bekend als de zomeradonis of zomerflammenbloem.

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Stam: Tracheophyta
- Klasse: Magnoliopsida
- Orde: Ranunculales
- Familie: Ranunculaceae
- Geslacht: *Adonis*
- Soort: *Adonis aestivalis*

Synoniemen

Adonis aestivalis is de geaccepteerde botanische naam voor deze eenjarige soort. Er zijn enkele synoniemen bekend, meestal afgeleid van vroegere botanische classificaties. Een bekend synoniem is *Adonis autumnalis* var. *aestivalis*, wat aangeeft dat de plant soms werd gezien als een variëteit van de herfstbloeiende adonis. Een ander, ouder synoniem is *Adonis citrina* (verwijzend naar een gele bloemvorm).

Variëteiten en cultivars

Adonis aestivalis is een eenjarige akkerplant die voornamelijk als botanische soort wordt gekweekt, vaak uit zaad. Er zijn nauwelijks benaamde cultivars in de reguliere sierteelt bekend. De plant vertoont wel natuurlijke variatie in bloemkleur, variërend van oranje-rood tot karmijnrood, met een donkerpaarse tot zwarte basis van de bloembladen.

Familie

Deze plant behoort tot de familie Ranunculaceae, oftewel de ranonkelfamilie. Dit is een grote familie van kruidachtige planten, waarvan vele soorten, waaronder ook de adonis, giftige alkaloiden bevatten. De plant is nauw verwant aan geslachten zoals *Ranunculus* (boterbloem) en *Aquilegia* (akelei). De hele plant van *Adonis aestivalis* is zeer giftig.

Hoogte

Adonis aestivalis is een relatief kleine, slanke plant. De hoogte varieert meestal tussen 20 en 60 centimeter, afhankelijk van de vruchtbaarheid van de bodem en de standplaats. De plant heeft een opgaande, rechtopstaande groeiwijze.

Bloemkleur

De bloemkleur is opvallend helder. De bloembladen zijn meestal felrood tot karmijnrood, vaak met een zwarte of donkerpaarse vlek aan de basis van de bloemblaadjes, wat de bloem een sterke visuele diepte geeft. Er bestaan ook zeldzame, natuurlijk voorkomende vormen met geeloranje bloemen. De bloemen zijn komvormig en openen zich bij zonnig weer.

Bladkleur

Het blad van de zomeradonis is lichtgroen tot frisgroen van kleur. De bladeren zijn zeer fijn verdeeld, vederachtig of draadachtig, en lijken op het loof van dille (*Anethum*). Dit fijne loof zorgt voor een elegante, tere uitstraling die een mooi contrast vormt met de felgekleurde bloemen.

Bloeiperiode

Zoals de soort aanduiding *aestivalis* al aangeeft, valt de bloeiperiode in de zomermaanden. De plant bloeit doorgaans van juni tot en met augustus. Dit is later dan de meeste andere *Adonis*-soorten.

Standplaats

Adonis aestivalis is van oorsprong een akkeronkruid en vereist een standplaats in de volle zon. De bodem moet goed doorlatend, kalkrijk en bij voorkeur niet te rijk zijn. De plant gedijt op lichte, zanderige of stenige grond. Hij verdraagt geen competitie van andere, grotere planten.

Herkomst

De zomeradonis is inheems in het Middellandse Zeegebied en West-Azië. Het verspreidingsgebied strekt zich uit van Zuid-Europa tot in Iran. De plant wordt wereldwijd verspreid als akkeronkruid en wordt in veel regio's, waaronder delen van Noord-Europa en Noord-Amerika, als een invasieve soort beschouwd.

Soort gewas

Het betreft een kruidachtige, eenjarige plant. De plant sterft af na het vormen van het zaad. Het wordt vaak gebruikt in bloemenweides of in gespecialiseerde tuinen waar men eenjarigen uit zaad kweekt. Vanwege de hoge giftigheid moet voorzichtigheid geboden zijn.

Vermeerderingswijze

De plant wordt uitsluitend vermeerderd door zaaien. Aangezien het een eenjarige plant is, is deling niet mogelijk. Zaden kunnen direct in de volle grond worden gezaaid in de vroege lente of in de late herfst. De zaden hebben vaak een koude kiemperiode nodig.

Klimaatzone

Als eenjarige plant is de klimaatzone minder relevant voor de overleving van de moederplant. Echter, de plant kan succesvol worden gekweekt in USDA Klimaatzone 3 tot 9, afhankelijk van de jaarlijkse zaaiomstandigheden. De plant is robuust en gedijt in een breed scala aan gematigde klimaten.

Insecten

De bloemen van *Adonis aestivalis* trekken voornamelijk korttongige insecten, waaronder bijen en vliegen, aan die het stuifmeel verzamelen. Vanwege de toxiciteit is de plant redelijk resistent tegen vraat door herbivoren. De giftigheid dient als een natuurlijke verdediging.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:708282-1>

Samenvatting

Onderwerp	Details
Nomenclatuur/etymologie	<i>Adonis</i> (mythologische held), <i>aestivalis</i> (zomers).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Ranunculaceae, Geslacht: <i>Adonis</i> .
Synoniemen	<i>Adonis autumnalis</i> var. <i>aestivalis</i> , <i>Adonis citrina</i> .
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; wordt als botanische soort gekweekt.
Familie	Ranunculaceae (Ranonkelfamilie).
Hoogte	20- 60 cm.
Bloemkleur	Felrood tot karmijnrood, met donkere basis.
Bladkleur	Lichtgroen, zeer fijn verdeeld/draadachtig.
Bloeiperiode	Juni- augustus.
Standplaats	Volle zon, goed doorlatende, kalkrijke, matig voedselarme grond.
Herkomst	Middellandse Zeegebied, West-Azië.
Soort gewas	Kruidachtige, eenjarige plant (zeer giftig).
Vermeerderingswijze	Zaaien (direct in de grond).
Klimaatzone	Zone 3-9 (afhankelijk van jaarlijkse zaai).
Insecten	Bijen, vliegen (stuifmeelverzamelaars).